

Türk Psikoloji Dergisi 2018 Özel Sayı Makale Çağrısı

Grup Dinamikleri Bağlamında Çatışma Çözümü ve Barış-İnşası

Özel sayı editörleri: Ahmet Çoymak, Özden Melis Uluğ, Hüseyin Çakal ve Melek Göregenli

Dünyada 20. yüzyıldan bu yana birçok yeni sosyal hareket ortaya çıkmış, birçok ulus devlette etnik, mezhepsel ve kültürel çatışmalar yaşanmıştır. Sayısız insanı etkileyen bu olaylar, yalnızca yaşandığı dönemde değil günümüzde de nesilleri ve insanlığı etkilemeye devam etmekte, gruplar arası düşmanlıklar ve silahlı çatışmalar insanlığın uyum içinde yaşadığı başarılı demokrasilerin varolma imkanını tehdit etmektedir. Dünya genelinde hemen hemen tüm uluslarda, gruplar arası anlaşmazlık ve çatışmaların yaşanmakta bununla birlikte çatışma sonrası süreçlerde uzlaşılar ve barış süreçleri de gözlemlenmektedir. Her ne kadar gruplar arası ilişkiler kendi özgün koşulları içerisinde gerçekleşse de farklı coğrafyalarda ortaya çıkan kanlı çatışmaların çoğu, aynı coğrafyayı paylaşan fakat birbirinden farklı sosyal, kültürel, siyasi ve dini kimliklere sahip grupların çatışan iddiaları etrafında dönüp durmaktadır. Diğer bir deyişle etnik, dini, mezhep gibi nedenlerle açıklanmak istense de çatışmaların doğasında bu grupların siyasi anlaşmazlıkları ve taleplerinin yer aldığı gözlenmektedir.

Özellikle günümüzde tüm dünyada değişen politik kültürün bir yansıması olarak Türkiye, içinde bulunduğu coğrafya ve tarihsel süreçlerden kaynaklanan sorunlarıyla daha da belirgin bir biçimde yüzleşmek zorunda kalmaktadır. Nitekim Orta Doğu'da yaşanan iç çatışmaların ve uluslararası politikaların doğurduğu zorunlu göç ve beraberinde gelen Suriyeli göçmenler sorunu, yeniden alevlenen Türk-Kürt çatışması ve gerilen Alevi-Sünni ilişkileri, Gezi Parkı protestoları ve Demokrasi mitingleri, 15 Temmuz darbe girişimi, darbe girişimi sonrasında ilan edilen OHAL döneminde demokratik ve yasal hakların kullanımının giderek kısıtlanması sonucunda oluşan genel siyasi gerilim ve hoşnutsuzluk, siyasal parti söylemlerinin ve partiler arasındaki ilişkilerin demokratik tartışma zemininden giderek uzaklaştığı bir politik ortamın yükselmesi, Avrupa Birliği ilişkilerinin askıya alınması, değişen dış politika dinamikleri gibi kimlikler ve gruplar arasında keskin kutuplaşmalar biçiminde ortaya çıkan sorunlar Türkiye'nin günümüzde yüzleştiği gerilim ve çatışma alanlarının en görünür olanlarıdır.

İnsan gruplarının arasındaki çatışmalı süreçlerin karmaşık doğasını anlamak amacıyla araştırma yapmak ve farklı grupların harmoni içinde yaşayabileceği bir geleceğin nasıl inşa edileceği sorusuna cevap aramak, bilim insanları için her zaman meydan okuyan bir çaba olmuştur. Ancak bu zorluğuna rağmen, bireyler ve gruplar hakkında sorduğumuz bu sorular etrafında bilimsel araştırmalar yoluyla biriken bilgi, bu zorlu problemlerin çözümü ve insanlığın geleceği için her zaman kritik öneme sahip olmuştur ve olmaya devam etmektedir. Tam da bu nedenle bilime düşen sorumluluğun daha da arttığını ileri sürmek yanlış olmayacaktır. Bu gerekçelerden hareketle, bu özel sayıda yer alacak çalışmaların ortaya koyacağı sonuçların, yalnızca kuramsal olarak literatürü zenginleştiren bulguları açısından değil aynı zamanda uygulamalı olarak birey, grup ve toplum düzeyindeki siyasi ve sosyal

çatışmaların çözümüne katkıları bakımından da önemli olduğunu düşünüyoruz. Böylece literatürün zenginleşmesinin yanında siyasal ve toplumsal aktörlere meselelerin çözümünde somut siyasal çözümler ve politika tasarımları, önerileri sunulabilecektir. Bu özel sayıda yer alacak araştırmaların sunacağı önerilerle; akademi, sivil toplum ve devlet üçgeninde anlaşmazlık çözümü odaklı yapıcı bir diyalogun yeniden hareketlenmesine de önayak olacak tartışmalara bir zemin hazırlanması da amaçlanmaktadır.

Bu noktadan hareketle çatışma, anlaşmazlık, uzlaşma ve barışın inşası alanlarında yapılan bilimsel araştırmalara yeni bir ivme kazandırmak için grup dinamikleri, sosyal kimlik ve ilgili diğer teorilerden hareketle yapılmış araştırmaların yer alacağı Türk Psikoloji Dergisi “Grup Dinamikleri Bağlamında Çatışma Çözümü ve Barış-İnşası” özel sayısı yayınlanacaktır. Politik psikoloji alanıyla yakından ilişkili gruplar arası ilişkiler, toplumsal uzlaşma, barış inşası, çatışma çözümleri, pozitif ve negatif barış konularını nitel, nicel veya karma yöntemlerle ele alan meslektaşlarımızı bu özel sayıya katkı sunmaya davet ediyoruz. Gönderilmesi düşünülen çalışmaların ağırlıklı olarak Türkiye temelli çalışmalar olmasını beklediğimizi, ancak özel sayımızın Türkiye dışındaki çatışma bağlamları üzerine yapılan çalışmalara da açık olduğunu belirtmek isteriz.

Teklif sunacak yazarlara notlar

Yazarların sunacakları genişletilmiş özet metinde giriş, yöntem, sonuçlar ve tartışma gibi görgül çalışmaların alındığı sunumunun yanında araştırmalarının literatüre katkılarının ve öngördükleri politika uygulamalarının neler olduğunu belirtmeleri de önerilmektedir. Araştırmanın sunulmasında temel gereklilikler ve editör grubu olarak makalelerde bulunmasını cesaretlendirdiğimiz öneriler aşağıdaki gibidir:

Temel Gereklilikler

1. Araştırmacılar, çalışmalarının tamamını kapsayacak nitelikteki 1000 kelimelik genişletilmiş özetlerini 1 Ağustos 2018 tarihine kadar TPDBarisozelsayisi2018@gmail.com adresine göndermelidirler.
2. Araştırma, daha önce herhangi bir dergide bir parçası ya da tamamı yayınlanmamış özgün bir çalışma olmalıdır. Yazarların üst yazıda (*cover letter*) mevcut makalelerinin başka bir dergide değerlendirmede olmadığını ve makalelerinin özgün bir çalışma olduğuna dair onamlarını belirtmelidirler.
3. Dergi dili Türkçe olduğu için, bu özel sayıda sadece Türkçe yazılmış makaleler kabul edilmektedir. Yazarlardan ayrıca *genişletilmiş* İngilizce özet istenecektir. Ancak makale önerisi aşamasında yazarların İngilizce yazacağı bu özeti iletmesi zorunlu değildir.
4. Teklif edilen tüm yazıların TPD yazım ilkelerine göre hazırlanmış olması gerekmektedir. Yazım ilkelerine bu linkten ulaşılabilir: <http://www.turkpsikolojidergisi.com/default.aspx?pfn=duyuru&announcementId=4>
5. Ön kabul alan çalışmalar 2018 Eylül ayının ilk haftasında yazarlara duyurulacaktır.
6. Yazar(lar)ın ön kabul alan çalışmalarının özet, kaynakça, tablo, şekil ve ekleri de içermek üzere 7000 kelimeyi geçmeyen tam metinlerini 15 Kasım 2018 tarihine kadar TPDBarisozelsayisi2018@gmail.com adresine göndermeleri gerekmektedir.
Not: Kelime sınırı nitel çalışmalar için gerekirse 9000 kelimeye kadar çıkabilir. Yazarların böyle bir durumda makalelerini sisteme yüklemeyen önce nedenleriyle birlikte editörlerle iletişime geçmeleri beklenmektedir.
7. Makalelerin sisteme yüklenmesi aşamasından sonra makale değerlendirmeleri Türk Psikoloji Dergisinin yayın ilkeleri temelinde yürütülecektir. Yazıların değerlendirilmesinde eş-değerlendirme sistemi uygulanacak ve iki yönlü kör-

değerlendirme gerçekleştirilecektir. Makaleler özel sayı editörleri dışında, en az iki ayrı değerlendirici tarafından da okunarak değerlendirilmeden geçecektir.

Önerilen Özellikler

1. Yazar(lar)ın araştırmasının literatüre olan özgün katkısını belirgin biçimde giriş ve tartışma bölümlerinde ortaya koymaları,
2. Araştırma sırasında kullanılan metodolojinin seçilme nedenlerinin açık bir biçimde ifade edilmesi,
3. Sade, açık ve yalın bir dil kullanımı; jargon kullanımından kaçınılması,
4. Yazar(lar)ın anlam bütünlüğünü bozmayacak biçimde özne konumunda olduğu durumlarda **edilgen cümle yapısı** kullanılmamaları,
5. “Ülkemizde”, “bizim”, “coğrafyamız” gibi özdeşim gösteren yanlı bir dil kullanılmaması; daha evrensel ve rasyonel bir dil kullanılması,
6. Her türlü ayrımcı, cinsiyetçi, tarafgir, aşağılayıcı, homofobik sözcük ya da sözcük öbeği kullanımından kaçınılması,

önemle tavsiye edilir.

Önemli tarihler

1. Makale önerilerinin gönderim son tarihi 1 Ağustos 2018 TRİ saatiyle 23:59’a kadardır.
2. Makale önerilerinin değerlendirme sonuçlarının açıklanması Eylül 2018’in ilk haftasıdır.
3. Ön kabul alan araştırmaların tam metin olarak gönderme son tarihi 15 Kasım 2018 TRİ saatiyle 23:59’a kadardır.
4. Eş-değerlendirici süreçlerinin tamamlanması ve yazarlara sonuçların duyurulması Ocak 2019’dur.
5. Düzeltme ve değişiklik istenen yazarların düzeltmelerini tamamlanarak göndermeleri için son tarih 1 Mart 2019’dur.
6. Gerekli görülen eş-değerlendirici süreçlerinin yazıların yeni versiyonu için tamamlanması ve yazarlara sonuçların duyurulması 2019 Haziran ayında gerçekleşecektir.

Özel sayı editörleri hakkında bilgiler

Ahmet Çoymak, Centre for Children’s Rights tarafından desteklenen doktora çalışmalarını; çoklu sosyal kimlik dinamikleri, vatandaşlık ve gruplar arası güvenin uzun süreli mezhep çatışmalarının yaşandığı Kuzey İrlanda bağlamında sürdürmüş ve derecesini Queen’s University Belfast’dan 2015 yılında almıştır. Dr. Çoymak Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyoloji Bölümü üyesi olmakla beraber doktora sonrası çalışmalarını Columbia University Barnard College Psikoloji Bölümü’nde sürdürmektedir. Politik psikoloji alanında sürdürdüğü çalışmaların ana ilgileri, -her ne kadar bunlarla sınırlı olmasa da- gruplar arası ilişkiler, sivil katılım, politik güven, kalıp yargı ve ayrımcılık, eleştirel sosyal psikoloji ve bilim felsefesi gibi konuları kapsamaktadır.

Eposta: ahmetcoymak@sdu.edu.tr

Özden Melis Uluğ, psikoloji alanındaki lisansını Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nde 2010’da, politik psikoloji alanında yüksek lisansını Queen’s University Belfast’ta 2011’de, sosyal psikoloji alanındaki doktora çalışmasını Jacobs University Bremen’de 2016 yılında tamamlamıştır. Dr. Uluğ şu anda University of Massachusetts Amherst’te doktora sonrası

araştırmacı olarak çalışmakta; çatışma ve barış, kolektif eylem, dayanışma ve toplumsal cinsiyet üzerine çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Eposta: oulug@umass.edu

Hüseyin akal, lisans sonrası çalışmalarını University of Manchester sosyoloji alanında 2007 yılında yüksek lisans; University of Oxford sosyal psikoloji alanında 2013 yılında doktora derecelerini alarak tamamlamıştır. Hemen ardından University Exeter 'de doktora sonrası araştırmacı olarak robot-insan iletişimi konularında çalışmalar yürüten Dr. akal; 2016 yılından buyana Birleşik Krallık'ta yer alan Keele University'de Yardımcı Doçent olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Araştırmalarında gruplar arası ilişkiler perspektifinden yola çıkarak; sosyal değişim, grupsal önyargılar, sosyal kimlik ve zihin sağlığı konularında ağırlıklı olarak yoğun düzeyde dezavantajlı olan gruplarla çalışmaktadır.

Eposta: h.cakal@keele.ac.uk

Melek Göregenli, Lisans ve lisansüstü çalışmalarını Ege Üniversitesi'nde evre Psikolojisi alanında yaptı. Profesör Göregenli'nin evre Psikolojisi, Kùltürlerarası Psikoloji ve Politik Psikoloji alanlarında ulusal ve uluslararası düzeyde yayınlanmış çok sayıda kitap, kitap bölümü ve makaleleri bulunmaktadır. şiddet ve İşkence'nin meşrulaştırılmasının sosyal psikolojik arka planını anlamaya yönelik İzmir ve Diyarbakır'da yapılmış alan araştırmalarına dayanan alışmaları, İnsan hakları ve ayrımcılık konusunda alan çalışmalarına da dayanan yayınları, AB'ye girişe yönelik tutumlar, çoklu kimlikler, göç konusunda tamamladığı TÜBİTAK ve AB fonlarınca desteklenen araştırmaları yayınlanmıştır. Son dönemde, muhafazakârlığın sosyal psikolojik dinamikleri, barış süreçleri ve kentsel kamusal mekanlar ve beden politikaları üzerine çalışmalar yapmaktadır. Göregenli, 7 Ocak 2017'de, Barış Bildirisi'ni imzaladığı gerekçesiyle KHK ile üniversitedeki görevinden ihraç edilmiştir. alışmalarını İzmir Dayanışma Akademisi'nde sürdürmektedir.

Eposta: melekgor@gmail.com